

NORMUROD NORQOBILOV HIKOYALARIDA AN'ANA VA INDUVIDUALLIK

Xayrullayev Azamat Xoliqovich

ToshDO'TAU o'qituvchisi

azamatxayrulla@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada yozuvchi Normurod Norqobilovning hikoyalari tahlilga tortilgan, bo'lib ularda ana'naviylik va ijodiy individuallik xususida so'z boradi. Janr atamasi va uning adabiyotshunoslikda o'rganilishi xususida ham mulohazalar bildirilgan. Mazkur maqolada hikoya janrining xususiyatlari haqida ham to'xtalib o'tiladi. Shuningdek, adib hikoyalarining kompozitsion o'ziga xosligi, sarlavha hamda ilk jumlaning poetik xususiyatlari o'rganiladi. Bulardan tashqari Normurod Norqobilov ijodi bugungi o'zbek nasri kontekstida olib qaralib, individual talqin muammosiga ham e'tibor qaratiladi. Kinoyaviylikning adib ijodidagi o'rni, shuningdek, obraz yaratishda adib uslubiy mahorati masalasi tahlil qilinadi. Hikoyaga sarlavha tanlashi boshqa adiblarnikidan biroz farq qiladi. Masalan, adib bir hikoyaga ikki xil nom qo'yadi yoki bir nomda ikki xil hikoya yaratgan-ki, biz adib ijodidagi bu jihatga alohida e'tibor qilishimiz zarurati tug'iladi. Maqolada sarlavha yaratish mahoratiga ham to'xtalib, tasniflanadi: birinchidan, sarlavha o'zagarsa ham ma'nosini qisman saqlanib qolgan hikoyalar, ikkinchidan, sarlavha o'zgarishi bilan asarda muallif nuqtai nazari keskin o'zgargan asar, uchinchidan, bir nomda ikki xil syujetdagi asar. Umuman olganda, maqolada adib ijodida an'ana va uslubiy o'ziga xoslikka e'tibor qaratiladi.

Kalit so'zlar: hikoya, janr, an'anaviylik va individuallik, kompozitsiya, sarlavha, uslub, obraz.

ABSTRACT

In this article, the stories of the writer Normurod Norqabilov are analyzed, and they talk about traditionalism and creative individuality. Comments were also made about the term genre and its study in literary studies. This article also discusses the features of the story genre. Also, the compositional uniqueness of the writer's stories, the poetic features of the title and the first sentence are studied. In addition to these, Normurod Norqabilov's work is considered in the context of today's Uzbek prose, and attention is paid to the problem of individual interpretation. The role of irony in the literary work, as well as the question of the writer's stylistic skills in creating an image

are analyzed. Choosing a title for a story is a little different from that of other writers. For example, a writer gives two different names to one story or creates two different stories with the same name, so we need to pay special attention to this aspect of the writer's work. The article also focuses on the skill of creating a title and classifies it: firstly, stories whose meaning is partially preserved even if the title changes, secondly, a work in which the author's point of view changes sharply in the work due to the change of title, and thirdly, stories with two different plots under the same title. In general, the article focuses on the tradition and stylistic uniqueness of the literary work.

Keywords: story, genre, traditionalism and individuality, composition, title, style, image.

KIRISH

O'zbek hikoyachiligi tarixi xalq nasri va mumtoz adabiyotimiz zamiridagi hikoyatlarni istisno etganda XX asrning ilk choragi, Abdulla Qodiriy, Abdulhamid Cho'lpon, Abdurauf Fitrat ijodiga borib taqaladi. Keyingi davr hikoyachiligi Oybek, G'afur G'ulom, Abdulla Qahhor singari adiblar ijodida yuksaldi. O'tgan asr oxiri XXI asrning boshida Said Ahmad, Asqad Muhtor, O.Yoqubov, Sh.Xolmirzaev, O'. Hoshimovlar esa badiiylikning yangi manzil va manzaralarini o'z asarlarida aks ettirdi. Istiqlol yillarida poetik tafakkur yangilanib, ushbu janr M.M.Do'st, A.A'zam, E.A'zam, O.Otaxon, X.Sultonov, N.Norqobilov, Nurulloh Muhammad Raufxon, X.Do'stmuhammad, N.Eshonqul, U.Hamdam, Sh.Hamro, I.Sulton, L.Bo'rixon, B.Abdurazzoq kabi yozuvchilar ijodida o'zgacha shakl va uslubga ega bo'ldi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Hikoya ulkan hayot voqeligidan kichik bir epizodni epik planda aks ettirivchi, zamonaviy adabiyotning faol janrlaridan biri. Unda qalamga olinadigan hayot voqeligi fonida qahramon ruhiy olamini tasvirlash, xarakterini ochish hikoyaga xos yetakchi jihat ekanligi ham o'quvchiga sir emas. Adabiyotshunosligimiz turli ilmiy muammolar yuzasidan o'zbek hikoyachiligini tadqiq etgan va bu jarayon davom etmoqda.

Janr atamasiga haqida jahon adabiyotshunsligida turli talqinlar mayjudligi ma'lum, albatta. Turli tadqiqot va istilohiy lug'atlarda mazkur tushuncha xususida olimlar o'z qarash va yondashuvlarini ilgari surganlar. O'zbek adabiyotshunoslari N.Hotamov va B.Sarimsoqov "Adabiyotshunoslik terminlarining ruscha-o'zbekcha izohli lug'ati"da "badiiy asarlarning o'ziga xos kompozitsion qurilishga, badiiy tasvir prinsiplari va vositalariga, bayon usullariga, hayotiy qamrov imkoniyatlariga ko'ra turkumi"[2] deb yozgan edi. Shuningdek, A.Qozixo'janing "Qissa janri to'grisida"

nomli tadqiqotida, D.Quronovning adabiyotshunoslikka oid darslik va lug‘atlarida alohida so‘z yuritilgan.

“O‘zbekistonda hikoya janrini tadqiq etish, asosan, ikki yo‘nalishda amalga oshirilmoqda: muayyan tarixiy davrda epik janrlar holatining umumiy tahlili (N.Vladimirova, M.Sultonova, X.Do‘smuxamedov); badiiy metod va uslub nuqtai nazaridan (I.Sulton, U.Normatov, N.Rahimjonov, B.Nazarov). XX asr oxirlarida o‘zbek adabiyotshunoslari Sharq adabiyoti janrlari poetikasini faol tadqiq qildilar, hikoya janri nazariyasi madaniyatshunoslik yo‘nalishida talqin etdi (H.Boltaboyev, D.Quronov)”[1].

NATIJALAR

Ilk hikoyasini 1982-yilda e’lon qilgan yozuvchi Normurod Norqobilovning bugungi o‘zbek hikoyachiligidagi voqelikka munosabati va obraz yaratish, uslubi kompozitsion o‘ziga xosligi nimada ko‘rinadi? Avvalo, aytish kerak-ki, adib insonni tabiat bilan bir butunlikda tasvirlaydi. Inson va tabiat masalasi uning ijodiga xos asosiy belgi. Yozuvchi yaratgan hikoyalarining qahramonlari insondan tortib hayvonot va nabotot dunyosini ham qamrab oladi. Shu sababdan yozuvchining obrazlar olamini quyidagicha tasnif etish mumkin. Birinchi hikoya qahramoni sifatida inson va uning nigohi markazda turadi. Bular:

- bola obrazi (adibning yigirmadan ortiq hikoyasi qahramoni bolalar);
- chol obrazi (“Qo‘sish”, “Chol va ilonlar”);
- ijodkorlar obrazi (“Tugatilmagan surat”, “Quvonchli kun”, “Quyoshi botmaydigan yurt”, “Handaqdagi besh qit’a”);
- orkash ayollar (“Tungi mehmon”, “Buron qo‘pgan kun”) obrazlaridir.

Ikkinci qahramon sifatida o‘simlik, daraxt yoki hayvon obrazi olinadi va hayot voqeligi ular nigohi orqali kuzatiladi. Masalan:

- it (“Qizcha”, “Oq bo‘yin”);
- dala sichqoni (“Do‘ngkala”);
- yumronqoziq (“Yozning birinchi kuni”);
- gul (“Yetim qolgan gullar”);
- daraxt (“Keksa tut”) kabi obrazlar.

Bola yoki chol singari qahramonlar ijtimoiy hayotda faol ishtirok etmaydigandek ko‘rinsa-da, adib ular nigohi orqali hayot voqeligini teran kuzatadi. Ayni shunday ijtimoiy hayot voqeligini kuzatish vazifasini yozuvchi *it*, *daraxt*, *yumronqoziq* obrazlariga mohirlik bilan yuklaydi-ki, o‘quvchi ko‘z o‘ngida real turmush voqealari gavdalanadi. Bu holatni biz adibning “*Tugatilmagan surat*” va “*Quyoshi botmaydigan yurt*” hikoyalarida rassom, “*Quvonchli kun*” hikoyasida shoir obrazi orqali ham ko‘rishimiz mumkin.

MUHOKAMA

Bugungi kun o‘zbek nasrining M.M.Do‘st, E.A’zam va L.Bo‘rixon kabi adiblari ijodida **kinoyaviy** uslub yetakchilik qilsa, N.Norqobilovning “*Quvonchli kun*”, “*Tugatilmagan surat*”, “*Tepalik*”, “*Shim yohud xotinlar janjali*” va boshqa hikoyalarida ham muallifning kinoyaviy munosabati, asar qatiga singan kinoyaviy ruh aniq sezilib turadi. “*Quvonchli kun*” hikoyasidan olingan parchaga e’tibor qaratamiz.

“Shoirni kaltaklashdilar

Birinchi she’riy kitobi chiqqanidan o‘zida yo‘q quvonib, maqtangani tug‘ilib o‘zgan qishlog‘i tomon yo‘l tortganda, yo‘lda kaltaklashdilar uni.

U odamlarni behad sevardi va hatto kitobining nomi ham aynan shu ma’noda edi: “Muhabbatim sizga odamlar”. Xullas, ellikdan ziyod yashil jildli kitobchasini qora tusdagi charm sumkasiga joylab yo‘lga chiqqandi[3]. Hikoyaning ilk jumlasidan boshlangan kinoyaviylik, asarda qahramon xarakterini ochishda ham muhim rol o‘ynaydi. Muallif qahramon xarakteriga nisbatan samimiy kinoyaviy munosabatda bo‘lsa, *Mutal sariq, Navcha* va “*bekat ahliga*” nisbatan esa oshkora nafratini izhor qiladi. Buni Shoирning (muallif qahramoniga ism bermasdan Shoир deb ataydi) nutqi orqali bayon qiladi, “*-Odam emas, qul ekansizlar! Ammo -lekin... suf-f, sizlarga! Ongi ojiz yelpataklar!*” Hikoyada “muallif butun asar voqeligiga yoki uning bir kismiga (ayrim xarakterlarga) nisbatan kinoyaviy munosabatda bo‘ladi, asar kompozitsiyasi kinoyaviy nuqtai nazarni ifodalashga mos ravishda quriladi. Kinoyaviy munosabat ideal va voqelik o‘rtasidagi keskin nomuvofiqlikni anglashdan tug‘iladi. Shunga ko‘ra, kinoyaviylikning maksadi fakat kulgi xosil kilishgina bo‘lib qolmay, vaziyatning qanchalik jiddiyligi va hatto fojeiyligini ham ta’kidlab ko‘rsatishdan iborat bo‘ladi”[4]. Hikoyada qahramonning ayanchli holatidan ko‘ra, olamonning holati fojeaviy tus oladi-ki, muallifning badiiy niyati ham aynan hamisha loqayd va tomoshaga o‘ch olomonning tipik qiyofasini chizishdir. “*Quvonchlik kun*” hikoyasida muallif ilojsizlikdan avtobus kutib turgan olomonni “*bekat ahli*” deb atashi, “*Tugatilmagan surat*”da Asadning ayvonga chiqishiga qarshilik qilgan uch-to‘rt yigitni “*ayvon ahli*” deb ataydi. Shu jumlalarning o‘zidayoq muallifning jamiyatga, olamonga nisbatan jiddiy kesatig‘i, kinoyasi ko‘rinib turadi. Ayniqsa, “*Tugatilmagan surat*” hikoyasida qahramoni Asadning muhit qurban ni bo‘lishi adib tomonidan mohirona tasvirlanadi. Asarda “*...janjalga sabab bo‘lmish voqeа shu qadar jo‘n, shu qadar arzimas ediki, qani endi, darrov esga tusha qolsa*”. Haqiqatdan ham qo‘snilar o‘rtasida doimiy janjalga sabab bo‘ladigan voqealar juda jo‘n, biri yotoqxonada Asadga qo‘sishma xona berilgani, bir uni tog‘larni ko‘rish uchun ayvonga chiqqanda “*ayvon ahli*” tomonidan ayvonni qizg‘anish. Ammo mana shu arzimas voqealar sabab Asad muhit qurbaniga aylanib, o‘zi istamagan, kutmagan holda qotilga aylanadi. Normurod

Norqobilovning “*Tepalik*” hikoyasida ham asar personajlari va muhitga muallifning kinoyaviy munosabati ko‘zga tashlanadi.

“-*Balki, ertaga o’sarmiz! -dedi bir zumga taysallab.*

-Yo ‘q bugun o’samiz! -Nortoji polvon oyoqqa qalqdi. -O’smasam, o’laman!

-Men ham o’laman! -deya uni quvvatladi Sharif hanuz hech narsadan hech narsa tushunmagan esa-da, qatordan qolgisi kelmay.

-Qayoqqa ... o’samiz? -dedi Samandar qo’li laganda goh unisiga, goh bunisiga alanglab”[3].

N.Norqobilovning “*Shim yohud xotinlar janjali*” hikoyasida ovsinlar Zeboxon va Oynisa o’rtasidagi janjal ham “Tugatilmagan surat” hikoyasidagidek, jo‘n bir voqeadan, hovli o’rtasiga ilib qo‘yilgan shimdan boshlanadi. Ayni hikoyada adib *shim* detali orqali asar voqeligini qurib, personajlarning dialoglari bilan ularning xarakterini chizadi. Ushbu hikoyada ham kinoyaviylik ko‘rinib turadi, aytilganidek, muallif personajlar dialoglaridan tashqari ularning xatti-harakatlariga ham kinoyaviy munosabatda bo‘ladi.

“-*Nima bu?*

-Shim, -dedi Oynisa goh unga, goh shimga hayron boqarkan, so ‘ng keskin qo’shib qo’ydi:-Erimniki...

-Haliyam o’ynashingizniki deyotganim yo‘q!-Zeboxonning tomonga cho’zilgan qo’li tag‘in quymichiga qaytib, xushbichim qomati qayta “F” shaklini oldi. -peshonamga eringizni shimini osib, bu bilan, sen ham odammi demoqchimisiz? Shunaqami? Hali biz odam bo’lmay qoldikmi?

Oynisa hayratdan dong qotdi.

Keyin quyi labi shilvirab, tag‘in shimga boqdi.

Buni qarangki, aksiga olib, ayni shu tobda birdan dimog‘i qichishib qolsa vo‘ladimi. Oqibat, o‘zini tutolmay, shishgan etdor aftini ajabtovur tarizda bujmaytirib, qattiq aksirib yubordi[3].

Bundan tashqari yuqorida keltirgan “*Quvonchli kun*” hikoyasidan olingan parchada adib uslubiga xos bo‘lgan yana bir jihat ko‘zga tashlanadi. Bu jihat ilk jumladan o‘quvchini badiiy asar voqeligiga shiddat bilan olib kirish, kitobxon diqqatini susaytirmaslik, va yana “*Quvonchli kun*” hikoyasi singari personajlarni tasvir maydoniga chiqarib, o‘zlarini namoyish qilishlari uchun muallif tomonidan imkoniyat berilishidir. Adibning “*Quvonchli kun*”, “*Keksa tut*”, “*Judolik quvonchi*”, “*Dashtda*”, “*Mung*” va boshqa o‘ndan ortiq hikoyalari bunga misol bo‘la oladi. Demak, o‘zbek adabiyotining mohir hikoyanavislari A.Qahhor va Sh.Xolmirzaev, M.M.Do‘s’t uslubiga xos bo‘lgan bunday jihat N.Norqobilov ijodiga ham begona emasligi ma’lum bo‘ladi.

Qo'shjonov M. "Abdulla Qahhor mahorati" nomli monografiyasida shunday yozgan edi: "*Bu yerda Abdulla Qahhor uslubiga xos quyidagi xususiyatni ta'kidlab o'tishni lozim ko'rardik. Gap shundaki, u asar ma'nosini ko'proq obrazlarning xatti-harakatlari orqali ko'rsatuvchi yozuvchi. Uning asarlari, aksariyati ilk sahifalardanoq obrazlarning xatti-harakatlari tasviridan boshlanadi.* «*Turobjon eshikdan hovliqib kirar ekan...» degap so'zlar bilan «Anor» boshlanadi. «Bemor», «Sotiboldining xotini og'rib qoldi...» degan so'zlar bilan boshlanadi. «O'g'ri»ning boshlanishi ham shunday: «*Kampir tong qorong'isidan xamir qilgani turib ho'kizidan xabar oldi...», «Qadoqchi Hamroqulnpng tobi qochdi*»— bu «Tomoshabog»ning birinchi so'zları. «*Shunday qilib, Ahmad polvon so'yiladigan bo'ldi*» — «*Ko'rko'zning ochilishi*»dagi birinchi jumla. Xullas, Abdulla Qahhorning ko'pchilpk asarlari shu xilda — muhit tasviridan emas, balki obrazlarning xatti-harakati yoki holati tasviridan boshalanadi” [5].*

N.Norqobilov ijodida esa biz ilk jumlanı shunday tasniflashimiz mumkin bo'ladi:

1. Asarda ro'y beradigan asosiy voqelikka aloqador muhim xabar (Quvonchli kun, "Judolik quvonchi", "Keksa tut", "Olim o'g'il", "Dashtda", "Mung", "Quyosh tutilgan kun", "Quduq", "O'g'ri", "Alp onadan", "Qishloq chetidagi yolg'iz it", "Olma o'g'risi", (Qaravultepa).
2. Bevosita personajlar nutqi bilan boshlanadigan hikoyalar ("O'g'il", "Erkak", "Kamalak", "Tavatosh", "Qiz o'g'irlash", "So'ngi surat", "Xesh").
3. Qahramon ruhiyati tasviridan boshlanadigan hikoyalar ("Ro'molcha", "Tepalik", "Oriyat", "Unutilgan qo'shiq", "Bo'taloq", "Qabr tosh", "Enatepa").

Har qanday badiiy asar poetikasi haqida gapirilganda, eng birinchi bo'lib, uning kompozitsion xususiyatlari yoki, aytaylik, yozuvchining badiiy mahorati haqida gap boradigan bo'lsa, ijodkorning kompozitsiya yaratishdagi o'ziga xos mahoratiga e'tibor qaratamiz. Birinchi navbatda kompozitsiya tushunchasi haqida to'xtaladigan bo'lsak, adabiyotshunos olim D.Quronovning "Badiiy asardagi shakl komponentlarini mazmunni shakllantirish va ifodalash uchun eng qulay tarzda uyushtirish kompozitsianing zimmasidagi vazifa sanaladi. Kompozitsiya (lat., tartibga solish, tuzib chiqish) asardagi barcha unsurlarni shunday uyushtiradiki, natijada unda bironta ham ortiqcha unsurning o'zi bo'lmaydi, zero, har bir unsur asar butunligida o'zining finksiyasiga ega, muayyan g'oyaviy-badiiy yuk tashiydi. Asarda ularning har biri o'z o'rnida, me'yorida ishlatilishi, butun bilan mustahkam aloqada bo'ladigan va bu aloqalar anglanadigan tarzda joylashtirilishi muhim[4]" deb qayd etadi.

O'z navbatida sarlavha, badiiy asar sarlavhasi nima degan savolga javob beradigan bo'lsak, albatta, bizgacha ushbu kompozitsion unsur haqida adabiyotshunoslik nazariyasiga oid ko'plab tadqiqotlarda fikr yuritilgan. Xususan,

adabiyotshunos H.Umirov shunday yozadi: “asar sarlavhasi shunday bir yoki bir nechta so‘zda ifodalanishi, yuzlab sahifalarga sochilgan fikrni o‘zida aniq, nomlanishidanoq o‘quvchini o‘ziga jalb qilishi lozim”[6]. Shuningdek, K.Hamrayev “Hikoya kompzitsiyasi” nomli monografiyasida sarlavhaning tiplari va strukturasiga alohida to‘xtalib, “...ijodkor matn mazmunini ma’lum bir so‘z, yohud jumlaga jo qilar ekan, badiiy asar mohiyatini sarlavhaga yashiradi. Boshqacha aytganda, sarlavha ijodkorning badiiy niyati, asar g‘oyasi, obrazlar tizimi va barcha unsurlarni yagona fokusga joylovchi mitti asardir”[7] deya qayd etadi. Shuningdek, K.Hamrayev o‘z monografiyasida sarlavhaning to‘rt xil turini keltirib, ruhiy-emotsional sarlavhalar qatorida A.Qahhor “Dahshat”, Sh.Xolmirzaev “Ko‘ngil”, “Nimadir yo‘q bo‘ldi”, A.Yo‘ldoshning “Yolg‘on va haqiqatlar” hikoyalari bilan birga N.Norqobilovning “Ayriliq quvonchi” hikoyasini ham sanab o‘tadi. Ruhiy-emotsional sarlavhalar haqida gapirib, muallif “qaysidir ruhiy holatning butun asarda mujassam qilinishi sababli u sarlavha o‘laroq hikoya tepasidan joy oladi”, deydi. Yuqoridagi fikrlardan xulosa qilib aytish mumkin-ki, ijodkor o‘z asarini yozish jarayonida avval ongida asarni jamlab, butlab turgan yagona bir chiziq, yo‘l, deylik, bu asar g‘oyasi bo‘lsin, mavjud bo‘ladi-ki, sarlavha ana shu g‘oyaning yoki aytaylik asar mazmunining muxtasar nomi. Ushbu jumlalar sarlavhaning butun mohiyatini o‘zida ifoda etmagan bo‘lsa-da, har holda asarning barcha qism va bo‘laklarini o‘zida mazmunan ifoda etgan lo‘nda bir so‘z yoki jumla ko‘z oldimizda sarlavhani gavdalantiradi. Sarlavha tanlash, tabiiy-ki, muallifning mahorati bilan bevosita bog‘liq, ba’zi asarlarning nomlari ijod jarayonida dunyoga kelsa, ayrim asarlar yakuniga yetgach muallif unga sarlavha qo‘yadi.

Normurod Norqobilovning hikoyaga sarlavha tanlashi boshqa adiblarnikidan biroz farq qiladi. Masalan, adib bir hikoyaga ikki xil nom qo‘yadi yoki bir nomda ikki xil hikoya yaratgan-ki, biz adib ijodidagi bu jihatga alohida e’tibor qilishimiz zarurati tug‘iladi va ularni quyidagicha tasniflash mumkin:

1. Sarlavha o‘zagarsa ham ma’nosini qisman saqlanib qolgan hikoyalar: “Ayriliq quvonchi” yoki “Judolik quvonchi”, “Mung” yoki “Qo‘sishiq” va “Buron qo‘pgan kun” yoki “Quyun”.

2. Sarlavha o‘zgarishi bilan asarda muallif nuqtai nazari keskin o‘zgargan asarlar: “Oriyat” («O‘zbekiston adabiyoti va san’ati» gazetasi, 2014-yil 13-son) keyingi nashrda “Chetdagi odam” (shu nomdagi hikoyalar to‘plami 2016-yilda e’lon qilingan, 2022-yilda “Tanlangan asarlar”iga ham shu nom bilan kiritilgan”). Yana bir jihat borki, adibning 2000-yilda nashr qilingan “Bekatdagi oq uycha” to‘plamidan “Oriyat” nomli hikoya joy olgan bo‘lib, uning syujeti mutloq boshqa. Asar qahramoni Xasan polvon.

3. Bir nomda ikki xil syujetdagi asar: “O‘gri” hikoyasi yoki “Kurash”, “Oq bo‘yin” hikoyalari va qissalari.

XULOSA

Xulosa sifatida aytish mumkinki, Normurod Norqobilov ijodi bugungi o‘zbek hikoyachiligidagi bir qancha xususiyatlari bilan ajralib turadi, Bularga misol qilib adibning obraz yaratishdagi mahoratini aytib o‘tish mumkin. Bundan tashqari N.Norqobilov ijodkor sifatida bir asrlik o‘zbek hikoyachiligi an’analarini o‘z ijodida ham davom ettirdi, xususan, hikoyada ilk jumla masalasida bu yaqqol ko‘zga tashlanadi. Ilk jumla adib hikoyalarda Abdulla Qahhor, Sh.Xolmirzayev, M.M.Do‘st kabi adiblar hikoyachiligini yodga soladi. Yuqorida aytilganidek, M.M.Do‘st, A.A’zam, L.Bo‘rixon ijodiga xos kinoyaviylik adibning “Quvonchli kun”, “Shim yohud xotinlar janjali” va boshqa hikoyalarda ko‘rinadi. Adib realistik hikoyalalar yaratish bilan birga naturalistik, sentimental hikoyalalar ham yaratdi. Sentimentalizm ruhi adibning “Yigitlar”, “Qo‘sish” hikoyalarda yaqqol seziladi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Комилова, С. (2016). XX аср охири – XXI аср бошлари рус ва ўзбек адабиётида ҳикоя жанри поэтикасининг ривожи. -Автореф. дис. ... докт. филол. наук. – Т., 8-б.
2. Хотамов, Н., Саримсоқов, Б. (1979). Адабиётшунослик терминларининг русча-ўзбекча изоҳли лугати. – Т.: Ўқитувчи. – Б. 104.
3. Norqobilov, N. Tanlangan asarlar. T.: Ferdavs -Shoh.-54 б.
4. Куронов, Д, Мамажонов, З., Шералиева, М. (2010). Адабиётшунослик лугати. Akademnashr. - 134 б.
5. Кўшжонов, М. (1988). Абдулла Қаҳҳор маҳорати: Монография.— Т.: Адабиёт ва санъат нашриёти. 20 б.
6. Умиров, X. (2004). Адабиётшунослик назарияси. -Т.: А.Қодирий номидаги ҳалқ мероси нашриёти. -Б.136.
7. Ҳамраев, К. (2020) “Ҳикоя композицияси” . -Т.: Нурафшон бусинесс.-Б. 94.
8. Xomidova, M. F. (2019). INTERTEXTUALITY AND LITERARY TRANSLATION. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 1(6), 309-311.
9. Xomidova, M. F. (2019). The problem of intertextuality in modern linguistics. *Central Asian Problems of Modern Science and Education*, 3(4), 259-263.